

De mēsuratiōe incōcīna tabulæ Geogra-
phicæ à Marino cōpositæ. Cap. XX.

Tracq̄ autem designatio propriū qd̄ habet. Nam descriptio in sphaera sienda, ex semetipsa similitudinem retinet figuræ terræ, nulliusq̄ alterius ad opus hoc indiget artificio: non facile tamen magnitudinem præbet, quæ suscipere possit multa, quæ necessario suo collocanda sunt loco: neque descriptionem, ut uno momento cerni ualeat, toti figuræ adaptare potest: sed alterum ad alterius designationē transferre necesse existit: hoc est, aut uisum aut sphaerā: quorum neutrum descriptioni, quæ in plano fit accidit, sed modum quendam ad similitudinem sphaericæ imaginis inquirat, ut distātiās, quæ in ea statuēde sunt, quā maxime commensuratas faciat, ac secundum eam apparentiam, quæ cum uera conueniat. Quod Marinus scientiæ haudquaquā fortuita esse censuit, penitusq̄ omnes descriptionū planarū modos reprehēdit: nihilominus tamen eo ipse usus esse uidetur, qui ex omnibus minime, cōmensuratas faciat distātiās: nam pro cunctis circulorum, necnon parallelorū & meridianorū lineis, rectas substituit, ac etiam meridianorum equidistantes inuicem, similes parallelis: solum autem parallelum, qui per Rhodum est, obseruauit meridiano commensuratum, secundum similitudinem in sphaera circūferentiarum seculi quārtam ferè rationem, circuli magni ad parallelum, qui ab æquinoctiali distat partibus triginta sex. Aliorum autem nullam curam gessisse uidetur, neque symmetriæ, neque sphaericæ designationis gratia. Primum enim constituto uisu, ad medium borealis quadrantis sphaeræ, in quo maxima pars orbis describitur, meridiani rectarum linearum imaginationem præbere possunt, quum unusquisque ex reuolutione contrarius statuitur, caditque planum ipsius per uerticem uisus: uerum nō ita paralleli, propter abscissum poli

borealis, circulorum autem segmenta manifeste ostendunt conuexitates suas ad meridiē cōuertere. Præterea quamuis secundum ueritatem pariter & imaginationē iisdē meridiani similes quidem, inæquales tamen circūferentias in parallelis secundum magnitudinem differentibus, intercipiāt, ac semper maiores, in ijs, qui æquinoctiali sunt proximiores, Marinus tamen omnes facit æquales: distātiās autē climatum, quæ borealiora sunt, quā parallelus, qui per Rhodū transit, plusquā ueritas patitur extēdit. Eas uero quæ australiores sunt in minus contrahit, ita, ut illam non amplius stadiorum numero, qui ab ipso positus est congruant: sed sub æquinoctiali quinta potissimū eorum parte deficient, quota & parallelus, qui per Rhodū est, deficit ab æquinoctiali. Distātiās autem quæ sunt sub parallelo, qui per Thylem trāsit, quadruplici sua quinta adauget, quot et parallelus per Rhodū exceilit illum, qui per Thylem transit. Parallelus enim, qui per Rhodum scribitur, ab æquinoctiali distat partibus triginta sex, talium ferè est nonaginta trium, qualium æquinoctialis uel meridianus centū & quindecim: qui uero ab æquinoctiali distat partibus sexaginta tribus, scribiturq̄ per Thylem, prædictarū æquinoctialis aut meridiani partū est quinquaginta duarum.

In caput uigesimum annot.

In hoc capite Marinus reprehēditur de incepta orbis in plano descriptione, proponiturq̄ duplex habitabilis orbis figuratio: una quæ fit in sphaerica superficie, & hæc non est admodum artificiosa, quanquam non facile tantæ magnitudinis sphaera fabricari possit, cuius superficies cōtineat omnia, quæ necessario ponenda sunt in ea. Neque etiā unico intuitu, noster aspectus omnes sphaericæ descriptionis partes ualet comprehendere, nisi uel aspectus uel sphaera ipsa circūagatur. Quæ uero in plana superficie fit orbis figuratio, manens immota cūctas sui partes nostro offert aspectui. Et quidē Marinus in suis commētarijs conatus est tradere præceptionem, qua tale orbis simulachrū formari posset simile & conforme sphaericæ descriptioni, sed